

Ćwiczenia dla dzieci, które zamieniają głoski s,z,c,dz na ś,ż,ć,dź

Ćw. na płaską masę języka:

Ćwiczenie "Język śpi"

1. Język ułożyć na dnie jamy ustnej w taki sposób, aby czubek języka przylegał do zębów przednich. (Język jest śpiący i układa się w łożeczku).
2. Bierzymy łyżeczkę, patyczek po lodzie lub t.p., następnie "czarujemy" je w kołderkę, która będzie przykrywała języczek podczas snu.
3. Dociskamy lekko język, aby się spłaszczył. (Język przykryty kołderką)
4. Język pozostaje w takiej pozycji, a my z dzieckiem śpiewamy kołysankę na głosce "aaa". Buzia cały czas otwarta szeroko, język nieruchomy, bo "śpi".

Uwaga! W warunkach higienicznych dziecko wykonywało samodzielnie to ćw. kładąc wcześniej umyte paluszki na język. W czasie pandemii nie polecam, chyba, że wykona to w rękawiczce jednorazowej.

Ćwiczenie "Język odpoczywa"

1. Język ułożyć, jak w poprzednim ćw.
2. Mama dociska lekko język np. patyczkiem do uszu. Pod wpływem dotyku język powinien zrobić się miękki i nie cofać się w kierunku gardła. To się wyczuwa. Możemy dziecku opowiedzieć w tym czasie jakąś bajeczkę, aby trochę pottrzymało język w tej pozycji (płaski, rozluźniony, przy zębach)

Przykład bajeczki:

"Języczek pojechał nad morze. Było bardzo ciepło i języczek kąpał się. Kiedy się zmęczył, rozłożył kocyk i na nim odpoczywał. Oglądał niebieskie niebo, słuchał szumu morza, aż zachciało mu się spać. Poczuł, jak promyki słońca grzeją go w brzuszku, a ciepły piasek ogrzewa mu plecki. Zasnął i było mu bardzo przyjemnie. Śniły mu się baranki skaczące tak wysoko, że aż dosięgały nieba, potem te baranki zamieniały się w obłoczki, a słońko wesoło się do nich uśmiechało. Nagle zaczął wiać wiatr, zrobiło się chłodno i języczek się obudził"

3. Bajeczkę opowiadamy lekko ściszone głosem, wolno, bez pośpiechu, aby nie tylko język, ale i całe ciało się rozluźniło.
4. Ćwiczymy krótko codziennie. Bajki mogą być różne, ale dzieci czerpią dużo radości z tekstów, które dobrze znają.
5. Zakończeniem, niejako zwieńczeniem tego ćw. może być chrupek (lub coś, co dziecko lubi), którym samo dociska sobie język, aby zmiękł. Potem zjada. Koniec ćwiczenia.

Ćwiczenie "Język słuca"

1. Wybrać kilka przedmiotów z otoczenia lub obrazków z nazwami na głoskę s (w dalszej kolejności z, potem c, następnie dz), np.: ser, sukienka, spodnie, sałatka, stół ; obrazki np.: sowa, smutny, sanki, sałata...itp.
2. Najpierw krótka rozmowa o wybranych desygnatach, następnie rodzic wymawia kilka razy dane słowo, aby dziecko oswoiło się z wzorcem słuchowym. (ser, to jest ser biały, tata lubi ser żółty, ser, ser lub t.p.)
3. Następnie wymawiamy błędnie, zamieniają głoskę s na ś i pytamy, czy dobrze powiedzieliśmy. Jeśli dziecko nie wie o co chodzi, bo np. mówi, że powiedzieliśmy dobrze tłumaczymy i pokazujemy, jak jest dobrze, a jak źle.

Uwaga! Nie próbujemy na tym etapie zmuszać dziecka do prawidłowych wypowiedzi, chyba, że zauważymy, iż samo wypowiedziało wyraz prawidłowo.

Język musi nabrać najpierw sprawności, aby próbować wywołać nowy dźwięk.

Oprac. Dorota Kurek